

1. válka v Indočíně a cesta k ní

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Vznik Francouzské Indočíny

- Za panování císaře Napoleona III. (60. léta 19. stol.) Francouzi dobyli Kočinčínu; Francouzským protektorátem se dobrovolně z rozhodnutí místního krále stává také Kambodža již roku 1863.

Vznik Francouzské Indočíny

- Přičlenění Annamu a Tonkinu (střední a severní Vietnam) pod francouzskou nadvládu
- Válka Francie a Siam (Thajsko) = Laos připadne Francii (1893)
- Na počátku 20. stol získává Francie od Siamu některá další drobná území

Význam v I. světové válce

- Zásobování potravinami (300 tis. tun potravin), ale i vojáky do války
- Nedostatek potravin, hlad = protifrancouzský sentiment
- Za první světové války sloužilo ve službách francouzských ozbrojených sil až 100 000 vietnamských vojáků. Na 30 000 jich ve válečné vřavě položilo život

Povstání 1930

- Povstání vietnamských vojáků v rámci francouzské koloniální armády podporované vietnamskými nacionalisty (velký ohlas mezi lidmi)
- Nacionalistický vůdce popraven

Vietnamská nacionalistická strana se v mnohém inspirovala čínským Kuomintangem (čínští nacionalisté)

Nguyễn Thái Học

- Dítě ze středostavovské rodiny
- Patřil k zakladatelům Vietnamské nacionalistické strany
- V roce 1930 vedl povstání proti francouzským kolonistům
- Povstání bylo rozdrceno a Nguyen Thai Hoc byl spolu se svými kumpány popraven
- Hoc byl oblíben jak v budoucím Jižním i Severní Vietnamu

Druhá světová válka

- Indočína připadá Vichystické Francii
- Japonsko okupuje sever Indočíny, později celou Indočínu, ale stále tu působí francouzské úřady
(pod dohledem Japonců)
- Thajsko útočí na Fr. Indočínu a získá díky Japoncům některá území (nakonec ale příměří)

Charakter japonské dominance

- Válečná ekonomika: místo rýže a brambor se klade důraz na pěstování juty a bavlny. Nefunguje systém přerozdělování zásob a všechny tyto komplikace navíc umocňují přírodní katastrofy (sucho a povodně mají za následek o 20 % nižší úroda). To vše vede k hladomoru v roce 1945
- Počty obětí hladomoru se pohybují v rozmezí od 400 000 – 2 mil. mrtvých

Hladomor 1945

Hladoví Vietnamci ukradli japonské armádě rýži, za což si vysloužili výprask; 3/1945, Zdroj: Võ An Ninh, 1945, https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Rob_the_rice_warehouse_at_Vietnam_1945.jpg [22. 11. 2018]

Vyhladovělé vietnamské děti, v čase focení již sirotky, Zdroj: Võ An Ninh, 1945 [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Famine_in_Vietnam_1945_\(3\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Famine_in_Vietnam_1945_(3).jpg) [22. 11. 2018]

Viet Minh (Liga za nezavislost Vietnamu)

- V březnu roku 1945 Japonci přebírají přímou správu nad Indočínou (loutkové státy)
- 1941 – Viet Minh: vůdcem Ho Či Minh
  - Cíl: zbavit Vietnam Francouzů a Japonců
- Viet Minh byl podporován USA a Čínou během okupace

Z války do války

- V srpnu 1945 se hroutí zázemí japonské moci, 2. 9. 1945 je vyhlášena Vietnamská demokratická republika
- Na jihu země působí VB, na severu jsou Čína – pacifikují japonské jednotky
- Francouzi se vrací do Indočíny, ale to se Vietnamcům vůbec nelíbilo...

Indočínská válka

- Neúspěšné jednání ve Fontainebleau
- Vietnam měl být součástí Francouzské unie (větší míra autonomie, ale stále pod kontrolou Francie)
- Dobytí Hanoje Francií (1946), navzdory početnější armádě Vietnamců – vláda Vietnamu do hor, taktika partyzánského boje

Bitva u Hanoje

- Vietnamci se Francouzům v bitvě o Hanoj urputně bránili, tudíž bitva trvala od 19. 12. 1946 do 18. února 1947
- Francouzů bylo méně, ale měli lepší vybavení
- Francouzi bitvu vyhráli, ale rozpoutali válku...

V ulicích Hanoje byly postaveny barikády, jež měly bránit francouzskému postupu, Zdroj: autor neznámý in: Le Van Phong, <https://en.qdnd.vn/70-years-of-the-vietnam-people-s-army/proactiveness-in-waging-the-national-resistance-war-1946-454621> [22. 11.2018]

Vietnamský stát

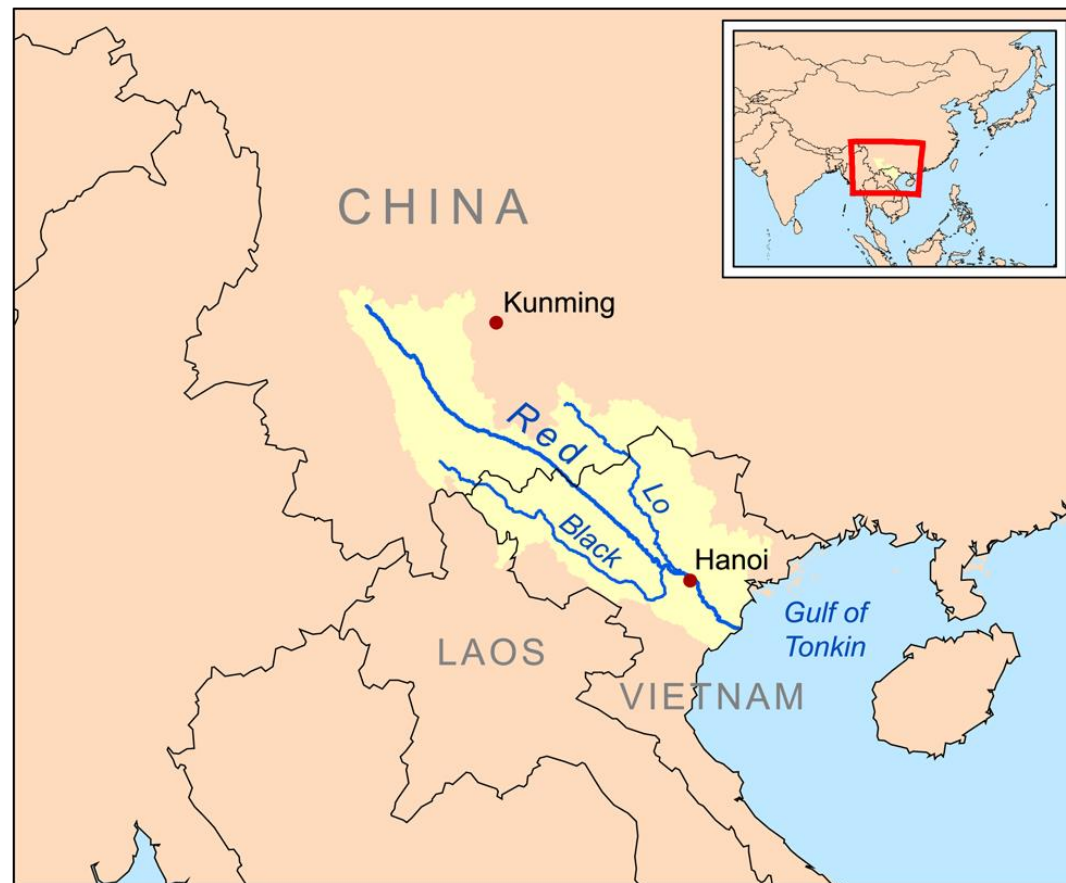
- Francouzi řeší, jak legitimizovat svou vládu: vyhlášení Vietnamského státu (v rámci Francouzské unie)
- Vznik vietnamské armády – patroluje v poklidných místech a Francouzi se mohou věnovat boji s Viet Minhem
- Vůdcem Vietnamu se stal znovu Bao Dai, bývalý císař Vietnamu za japonské okupace

Studenoválečný rozměr války

- 1949 v Číně u moci Mao Ce-Tung, Čankajškova vláda na Tchajwan
- Vietnamskou demokratickou republiku uznala roku 1950 Čína a SSSR, zatímco Vietnamský stát uznaly USA a Velká Británie
- Dodávky zásob a zbrojního materiálu vietnamským komunistům z Číny
- Dodávky USA Francouzům v rámci doktríny zadržování komunismu prezidenta Harryho S. Trumana

1950

- V roce 1950 se Vietnamci pokouší (úspěšně) dobýt fr. základny na severních hranicích – cíl zajistit cestu pro zásobování z Číny
- Neúspěšně se pokoušejí prorazit francouzské obranné linie kolem Rudé řeky
- Od tohoto roku používali Francouzi napalm

Francouzské obranné postavení se nacházelo mezi Hanojí a Tonkingským zálivem podél Rudé řeky, Zdroj: SOLDÁ, Erica. I classificatori in lingua Thai Semantica e Funzioni, Venezia 2018, diplomová práce, s. 5.

1951

- Viet Minhu se nedaří prolomit francouzské bariéry, podlomení sebedůvěry Viet Minhu
- Ale roste opozice proti válce ve Francii
- V letech 1950–51 velel Francouzům Jean de Tassigny, který za druhé světové války sloužil nejprve v armádě Vichystické Francie, ale po německé invazi Vichystické Francie se přidal k jednotkám DeGaulle; zemřel roku 1952 na rakovinu

1952–1954

- Pozice Francouzů se zhoršují, jsou velké problémy se zásobováním
- Viet Minh přesouvá své působení také do Laosu
- Velení si je vědomo toho, že válka trvá moc dlouho a že je potřeba jedné rozhodující bleskové bitvy...

Situace před koncem války

- V květnu roku 1953 se velitelem francouzské armády v Indočíně stal Henri Navarre vprostřed vojenské pohromy
- Navarre francouzskou vládu roku 1953 informoval, že není žádná šance na výhru války, ale že vítězstvím pro Francii bude remíza
- Taktikou již není výhra ve válce, ale zajistit si co nejvýhodnější pozici pro mírové rozhovory

Dien Bien Phu (1954)

- Měl pro Francouze výhodnou polohu, je to město na severu Vietnamu
- Nejprve dobyli údolí, v němž Dien Bien Phu ležel
- Cíl odříznout Viet Minhu cestu do Laosu
- Francouzské jednotky početně čtyřikrát slabší, byly velké problémy také se zásobováním
- Velké vítězství Viet Minhu
- Bitva trvala od 13. března – 7. května 1954

Důsledky bitvy

- Více než 6 000 mrtvých osob, kolem 15 000 zraněných, 11 000 Francouzů bylo zajato a z nich téměř 71 % zemřelo
- Posílila pozice Viet Minhu před mírovým jednáním
- Fakticky tato bitva znamenala zbavení se nenáviděné koloniální nadvlády

Ženevské dohody

- Francie v nevýhodné pozici
- Nezávislost Laosu a Kambodži, Vietnam dočasně rozdělen na Severní a Jižní
- Mělo dojít k volbám a sjednocení země, ale nedošlo ani k jednomu (v případě Vietnamu)

Severní a Jižní Vietnam rozdělený podle 17. rovnoběžky, zdroj: Vietnam War map Addison Wesley Publishers, 2000, prostřednictvím TRAN, Duc <https://www.armstrong.edu/history-journal/history-journal-echoes-from-the-past-an-inquiry-into-the-nature-and-causes> [22. 11. 2018]

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

